

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Вінницької області** щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2019 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Вінницької області в IV кварталі 2019 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Вінницької області у IV кварталі 2019 року свідчать про високі очікування респондентів щодо економічного зростання в Україні та розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Інфляційні очікування послабилися. Водночас респонденти очікують посилення девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні високими темпами:** баланс відповідей – 50.0% (одні з найвищих оцінок серед регіонів), у III кварталі 2019 року – 57.1% (графік 1), у цілому по Україні – 21.9%. Найоптимістичніші очікування в підприємств сільського господарства (баланс відповідей – 62.5%);
- **уповільнення зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, яка очікує інфляцію до 7.5%, становить 52.4% (у попередньому кварталі – 42.9%), у цілому по Україні – 53.8%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **посилення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 85.0% респондентів (у попередньому кварталі – 66.7%), у цілому по Україні – 70.7%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 23.8% (у попередньому кварталі – 15.8%) (таблиця), у цілому по Україні – 18.6%. Найоптимістичніше налаштовані керівники підприємств сільського господарства;
- **уповільнення зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 20.0% (у попередньому опитуванні – 35.0%) (таблиця), у тому числі обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 20.0% (у III кварталі 2019 року – 33.3%). У цілому по Україні – 23.5% та 20.6% відповідно;
- **зменшення інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання, інструмент та інвентар: баланси відповідей – по «мінус» 5.6% (у попередньому кварталі – по 5.3%). У цілому по Україні очікується зростання інвестиційних видатків: баланси відповідей – 4.7% та 14.7% відповідно;
- **скорочення кількості працівників** на підприємствах області другий квартал поспіль: баланс відповідей – «мінус» 19.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 14.3%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 1.6%;
- **високі темпи зростання цін як на товари/послуги, що купуються, так і на продукцію власного виробництва:** баланси відповідей – 95.2% та 71.4% відповідно (у III кварталі 2019 року – 90.5% та 55.0% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину та матеріали (85.7%), а також ціни на енергоносії (76.2%) (графік 7);
- **значне зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 60.0% та 85.7% відповідно (у III кварталі 2019 року – 75.0% та 76.2% відповідно) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво обмежують занадто високі ціни на сировину, матеріали та енергоносії (зазначили 76.2% та 66.7% респондентів відповідно) (графік 5).

Зросли очікування щодо збільшення потреб підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити (45.0% опитаних), надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, не змінилися (графік 9). Високі ставки за кредитами – основний стримуючий фактор залучення кредитних ресурсів (графік 10).

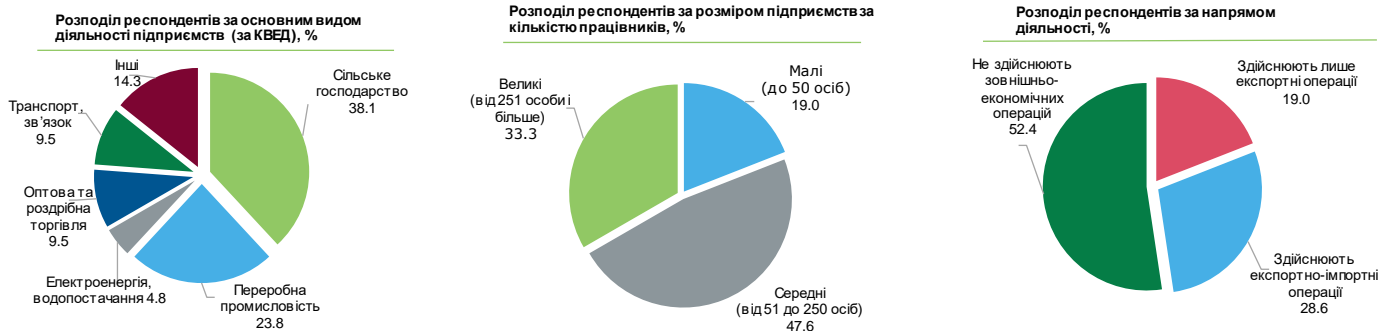
Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 96.4%.

Довідково:

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

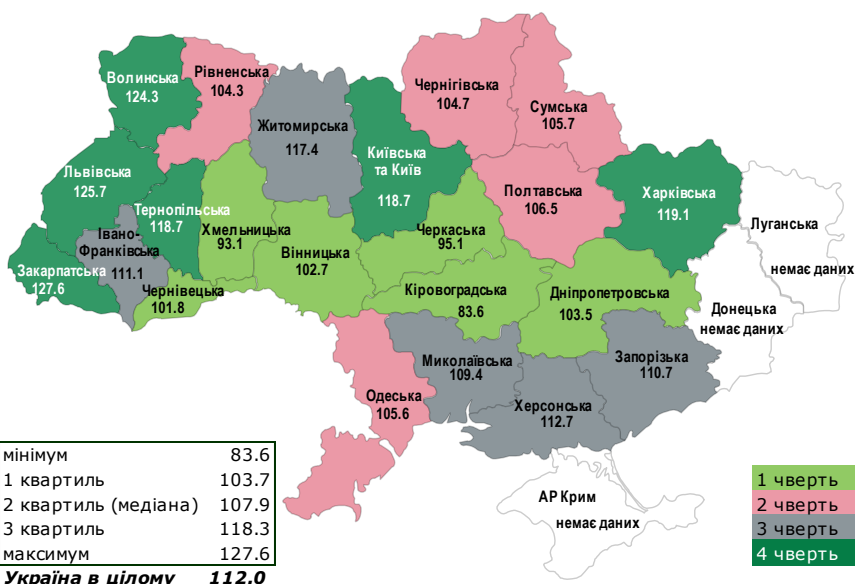
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств** поліпшився і є **задовільним:** баланс відповідей – 0.0% (у III кварталі 2019 року – «мінус» 14.3%) (графік 3), у цілому по Україні оцінки позитивні – 6.1%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва залишається нижчим, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 14.3% (у III кварталі 2019 року – «мінус» 21.4%);
- **підприємства області працюють на межі виробничих потужностей:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 5.0%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 05 листопада – 02 грудня 2019 року;
- опитано всього – 21 підприємство;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство та переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Вінницької області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2018 р.	I кв. 2019 р.	II кв. 2019 р.	III кв. 2019 р.	IV кв. 2019 р.
фінансово-економічного стану	0.0	19.0	25.0	15.8	23.8
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	18.2	50.0	45.5	35.0	20.0
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	20.0	28.6	33.3	5.3	-5.6
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	14.3	33.3	19.0	5.3	-5.6
кількості працівників	4.5	9.1	4.5	-14.3	-19.0

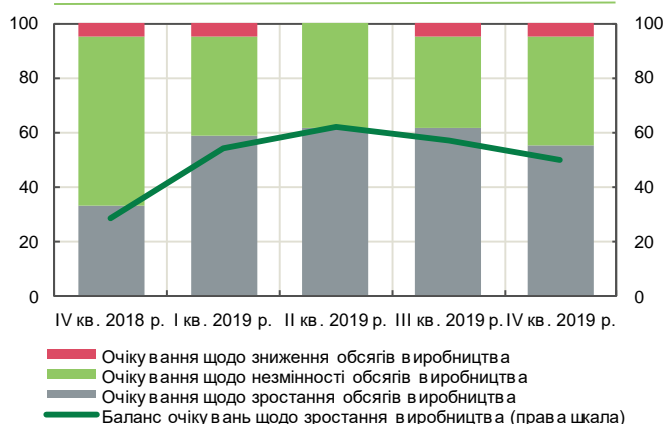
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

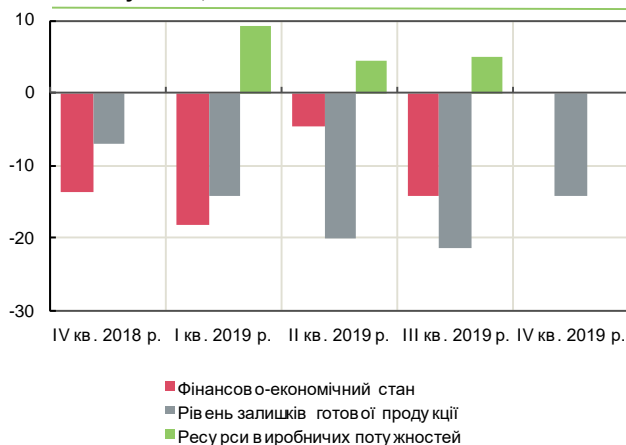
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

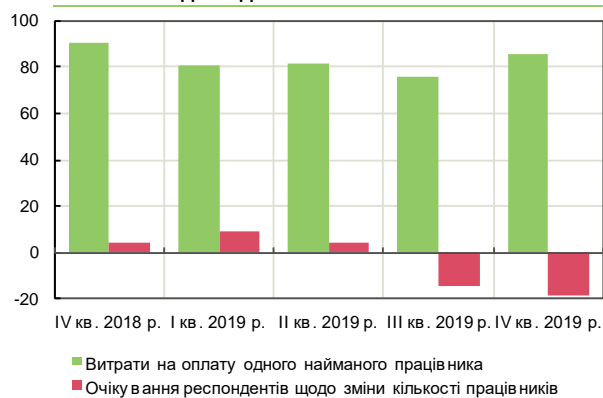
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

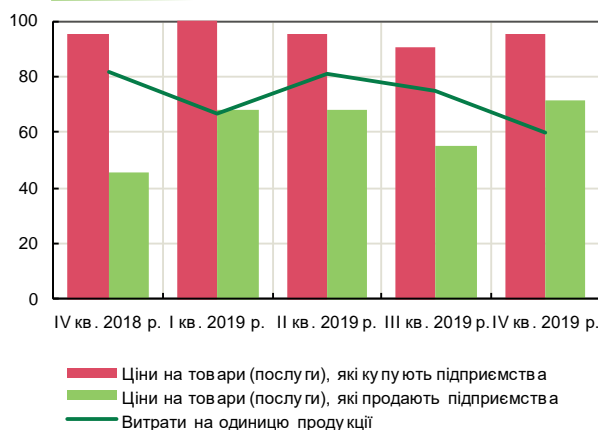
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

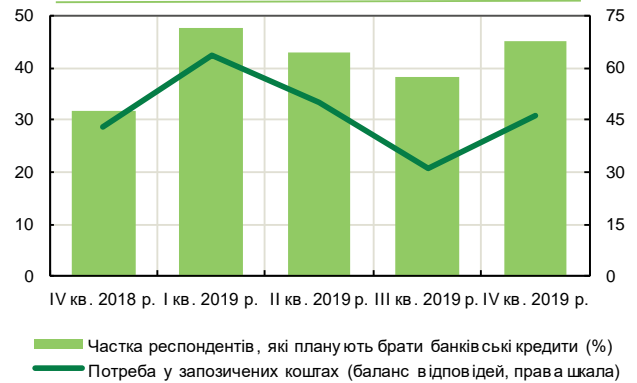
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

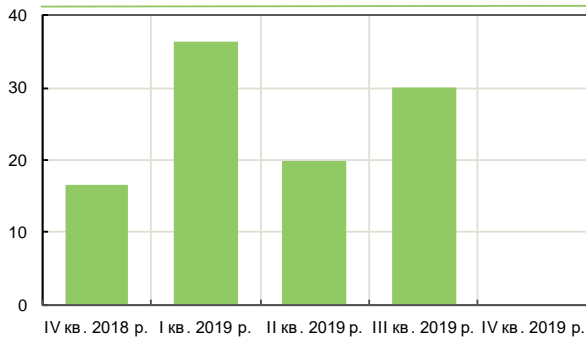
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

Додаток

Основні показники соціально-економічного розвитку Вінницької області в 2014 – 2019 рр.

в відсотках до відповідного періоду попереднього року, якщо не зазначено інше

№ з/п	Показник	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.											
							січень	січень - лютий	січень - березень	січень - квітень	січень - травень	січень - червень	січень - липень	січень - серпень	січень - вересень	січень - жовтень	січень - листопад	
1	Індекс фізичного обсягу валового регіонального продукту (у цінах попереднього року, у відсотках)	104.6	97.1	106.5	101.8	106.4 ²
2	Індекс промислової продукції	105.4	104.0	105.3	108.2	99.2	113.8	109.3	112.0	115.8	118.2	120.0	120.3	120.9	119.0	117.6	115.9	115.9
3	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	129.0	79.9	84.1	80.2	111.6	71.5	71.9	85.1	96.6	96.3	93.1	99.4	105.0	108.1	108.0	111.1	111.1
4	Переробна промисловість	108.9	106.9	112.0	106.4	103.0	117.6	114.1	119.6	122.7	125.1	125.0	125.0	124.4	122.5	121.1	119.9	119.9
5	Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	121.6	98.6	112.9	103.4	103.8	116.8	112.3	114.5	117.8	120.1	120.9	120.7	119.7	117.8	115.8	113.8	113.8
6	Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	91.2	100.5	103.7	106.8	94.0	114.0	114.0	106.6	104.7	102.9	102.8	103.8	102.6	100.9	100.2	99.7	99.7
7	Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	110.6	103.3	106.3	110.3	112.4	141	119.2	163.4	177.7	179.4	166.6	172.3	173.5	171.1	178.8	186.2	186.2
8	Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	98.8	76.9	75.0	88.3	92.2	84.2	76.7	66.7	73.4	78.4	89.0	88.5	87.8	88.5	87.5	90.7	90.7
10	Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	97.7	95.0	113.9	97.5	100.6	103.5	110.4	135.3	136.2	128.5	122.8	120.7	119.0	115.5	111.7	111.0	111.0
11	Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	86.5	97.2	97.3	115.6	97.4	135.4	174	181.6	188.0	190.9	189.6	185.7	184.5	183.2	182.2	186.0	186.0
12	Машинобудування, крім ремонту та монтажу машин і устаткування	84.3	87.1	152.7	128.3	103.2	84.8	87.9	88.0	130.1	86.5	84.9	86.5	86.0	86.8	88.8	88.0	88.0
13	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційного повітря	91.5	97.3	85.6	119.3	84.4	104.8	95.9	88.7	92.9	95.2	103.8	104.4	108.5	105.7	103.1	99.0	99.0
14	Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва	111.0	91.8	117.0	95.8	110.6	113.9	114.5	116.2	114.9	114.8	114.1	120.1	107.4	107.1	105.9	106.2	106.2
15	Індекс будівельної продукції	72.8	104.8	143.2	113.3	144.7	118.5	171.6	159.5	214.8	257.6	223.0	217.1	213.8	200.4	197.4	206.3	206.3
16	Вантажоборот	102.0	100.4	96.5	108.6	99.1	87.6	88.1	93.0	96.4	97.1	97.6	97.4	95.6	107.8	96.7	99.2	99.2
17	Пасажироборот	87.6	99.8	99.9	103.0	101.5	102.9	101.9	98.8	100.5	99.7	99.1	99.5	98.0	105.8	98.5	100.0	100.0
18	Індекс фізичного обсягу обороту роздрібною торгівлі (у порівняльних цінах, у відсотках)	98.5	86.3	103.4	111.0	112.9	108.6	110.1	111.7	113.5	118.3	118.8	118.0	118.2	117.6	119.2	118.9	118.9
19	Фінансові результати великих та середніх підприємств до оподаткування (млн грн) ³	-1231.9	5228.7	9441.7	10004.2	1556.2
20	Індекс капітальних інвестицій	77.7	102.5	102.5	140.0	137.8	127.7	112.3	90.2
21	Індекс споживчих цін (порівняно з груднем попереднього року)	123.3	138.8	110.0	113.0	109.0	100.7	101.1	102.0	102.6	103.0	102.1	101.4	101.1	101.9	102.4	102.7	102.7
22	Реальні наявні доходи	91.2	86.1	105.9	114.9	108.6 ²
23	Індекс реальної зарплатної плати	94.9	81.3	111.9	128.7	115.5	112.8	113.4	113.6	112.6	112.3	111.9	112.6	112.2	112.1	112.0	112.0	112.0
24	Навантаження на одне вільне робоче місце на кінець періоду (осіб)	61	62	52	25	24	14	11	5	6	5	5	6	5	5	5	8	8

¹ Інформація конфіденційна згідно із Законом України "Про державну статистику".

² Попередні дані.

³ Дані наведено без урахування результатів діяльності банків та сільськогосподарських підприємств, які займаються рослинництвом, тваринництвом та змішаним сільським господарством. Інформація по зазначених підприємствах враховується тільки в даних за рік.

Дані за рік включають фінансові результати великих, середніх, малих та мікропідприємств.

Джерело: Державна служба статистики України.

Умовні позначення:

Крапки (...) - відомостей немає.

Тире (-) - подій не було.